

PROIECT DE DECIZIE 4.11

„Cu privire la aprobarea Stemei și Drapelului satului Dubăsarii Vechi ”

Raportor: primarul Vitalie Casian

Aviz: Comisia consult. agricult-construcții, protecția mediului, amenaj. terit

În conformitate cu art. 14 al Legii privind „Administrația publică locală” nr. 436-XVI din 28.12.2006, cu prevederile Legii 239/2008 „Privind transparența în procesului decizional”, Legii 100/2017, „Privind actele normative”, Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr.120-VI .01 din 10.11.2022, avizul comisiei de specialitate, Consiliul local Dubăsarii Vechi,

DECIDE :

1. Se aprobă schița Stemei și Drapelul satului Dubăsarii Vechi, coordonată de Comisia Națională de Heraldică nr.120-VI .01 din 10.11.2022, (conform anexei prezentate)
2. Primarul va asigura controlul executării prezentei decizii.
3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și publicării în Registrul de stat al actelor locale.

ANEXA LA INTREB.11

Notă informativă la proiectul de decizie

„Cu privire la aprobarea Stemei și Drapelului satului Dubăsarii Vechi”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Primăria s.Dubasarii Vechi, specialist cadastru Alexei Cuciuc

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului de decizie este întocmit conform prevederilor În temeiul art. 14 al Legii privind „Administrația publică locală” nr. 436-XVI din 28.12.2006, cu prevederile Legii 239/2008 „Privind transparența în procesul decizional”, Legii 100/2017,, Privind actele normative”, Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr.120-VI .01 din 10.11.2022

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene Nu este aplicabil

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului de decizie : aprobarea schița Stemei și Drapelul satului Dubăsarii Vechi,coordonată de Comisiei Naționale de Heraldică nr.120-VI .01 din 10.11.2022

5. Fundamentarea economico-financiară implementarea proiectului de decizie prevede cheltuieli suplimentare, sursele financiare adaugătoare planificate in buget

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în conformitate cu prevederilor actelor normative art. 14al.2 Legii 436/2006 privind „Administrația publică locală”

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Conform art. 32 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative în vigoare, proiectul de decizie a fost avizat de specialistul cadastru În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008, proiectul de decizie cu actele de rigoare au fost plasate pe pagina web a primăriei:www.dubasariivechi.md, cu înaintarea ulterioară pentru avizare la comisiile de specialitate ale consiliului local și spre aprobare în cadrul ședinței consiliului local.

8. Constatările expertizei anticorupție

Expertiza nu a fost efectuată.

Nu sunt prezenți factori de risc ce ar determina apariția riscurilor de corupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu este aplicabil

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de decizie a fost elaborat conform prevederilor legislației în vigoare și respectarea normelor de tehnică legislativă.

Constatările expertizei juridice fiind efectuate de către subdiviziunea de specialitate din cadrul APL în conformitate cu art. 37 alin (6) din Legea nr.100/2017 și înaintat spre avizare Comisiei consultative de specialitate a consiliului local.

11. Constatările altor expertise Nu este aplicabil

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor consultative de specialitate spre avizare și consiliului local pentru examinare și aprobare în ședință.

Proiectul de decizie este elaborat de către Vitalie Casian _____

Regulamentul de utilizare a stemei și drapelului satului Dubăsarii Vechi, raionul Criuleni

I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament este elaborat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4) din Legea cu privire la simbolurile publice și stabilește modul de utilizare a stemei și drapelului satului Dubăsarii Vechi.

2. Stema și drapelul sunt simboluri publice teritoriale prin care se identifică satul Dubăsarii Vechi.

3. Posesor de drept al simbolurilor publice teritoriale este satul Dubăsarii Vechi.

4. Stema și drapelul satului Dubăsarii Vechi pot fi utilizate oficial ca simboluri publice numai după înregistrarea în Armorialul General al Republicii Moldova.

5. Stema și drapelul satului Dubăsarii Vechi fac parte din domeniul public al statului și sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

6. Stema și drapelul beneficiază de protecție juridică în conformitate cu actele normative în vigoare.

7. Încălcarea premeditată a prevederilor privind modul de utilizare a stemei și drapelului, precum și profanarea acestora atrage răspunderea prevăzută de legislație.

8. Responsabilitatea și controlul respectării prevederilor prezentului regulament se pun în sarcină primarului satului Dubăsarii Vechi.

II. Utilizarea stemei

9. Stema satului Dubăsarii Vechi se amplasează pe sediile și edificiile autorităților administrației publice locale, în birourile de serviciu ale funcționarilor publici, precum și în alte încăperi publice ce aparțin acestor autorități.

10. Imaginea stemei satului Dubăsarii Vechi poate fi reprodusă:

a) pe sigiliile oficiale ale autorităților administrației publice locale și ale subdiviziunilor structurale ale acestora;

b) pe formularele oficiale ale autorităților administrației publice locale și ale subdiviziunilor structurale ale acestora;

c) la intrările pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

d) pe bunurile mobile (vehicule, tehnică etc.) ale autorităților administrației publice locale;

e) pe diferite însemne heraldice derivate, vexilologice, medalistice, faleristice și uniformistice, diplome de onoare și alte distincții instituite de autoritățile administrației publice locale;

f) pe legitimațiile funcționarilor din autoritățile administrației publice locale;

g) pe producția poligrafică, fotografică, video, cinematografică și electronică a autorităților administrației publice locale;

h) pe produsele publicitare, informative și similare executate la comanda autorităților administrației publice locale;

i) pe timbre, plicuri și alte emisiuni și efecte poștale executate la comanda autorităților administrației publice locale;

j) pe diverse suvenire și obiecte de protocol.

11. Imaginea stemei satului Dubăsarii Vechi poate figura în lucrările publicate și în expozițiile ce ilustrează activitatea științifică sau de creație a autorului și a pictorului care au elaborat stema.

12. În alte cazuri, imaginea stemei satului Dubăsarii Vechi poate fi utilizată cu permisiunea Consiliului sătesc Dubăsarii Vechi sau a primarului satului Dubăsarii Vechi, sau a Comisiei Naționale de Heraldică.

13. În cazul în care stema satului Dubăsarii Vechi va fi amplasată alături de Stema de Stat a Republicii Moldova și/sau de alte steme teritoriale, pe primul loc din stânga sau de sus va fi amplasată Stema de Stat, celelalte steme ocupând o poziție secundară față de aceasta, mai la dreapta sau mai jos, fiind ordonate în conformitate cu ordinea stabilită prin lege a unităților administrativ-teritoriale respective. Dimensiunile liniare ale stemei satului Dubăsarii Vechi nu vor depăși dimensiunile liniare ale Stemei de Stat și/sau ale stemelor unităților administrativ-teritoriale ierarhic superioare.

III. Utilizarea drapelului

14. Drapelul original se păstrează în biroul de serviciu al primarului satului Dubăsarii Vechi și se scoate în public, la decizia acestuia, cu prilejul unor ceremonii solemne oficiale.

15. Drapelul uzual (în duplicate sau copii) se arborează pe sediile autorităților administrației publice locale ale satului Dubăsarii Vechi, pe alte edificii publice ce aparțin acestor autorități, pe bunurile mobile (vehicule, tehnică etc.) cu prilejul unor acțiuni oficiale (parade, demonstrații, marșuri etc.), precum și pe imobile, la inițiativa și/sau cu acordul proprietarilor imobilului și cu acordul posesorului drapelului.

16. Drapelul original și drapelul uzual pot fi folosite în cadrul unor acțiuni oficiale, festive, culturale, sportive, științifice etc.

17. Imaginea-etalon a drapelului satului Dubăsarii Vechi poate figura pe:

a) diferite însemne heraldice, vexilologice derivate, medalistice, faleristice și uniformistice, pe diplome de onoare și pe alte distincții instituite de autoritățile administrației publice locale;

b) producția poligrafică, fotografică, video, cinematografică și electronică a autorităților administrației publice locale;

c) produsele publicitare, informative și similare executate la comanda autorităților administrației publice locale;

d) timbre, plicuri și alte emisiuni și efecte poștale executate la comanda autorităților administrației publice locale;

e) diverse suvenire și obiecte de protocol.

18. Imaginea drapelului satului Dubăsarii Vechi poate figura în lucrările publicate și în expozițiile ce ilustrează activitatea științifică sau de creație a autorului și a pictorului care au elaborat drapelul.

19. În alte cazuri, imaginea drapelului satului Dubăsarii Vechi poate fi utilizată cu permisiunea Consiliului satului Dubăsarii Vechi sau a primarului satului Dubăsarii Vechi, sau a Comisiei Naționale de Heraldică.

20. În cazul în care drapelul satului Dubăsarii Vechi va fi arborat alături de Drapelul de Stat al Republicii Moldova și/sau de alte drapele teritoriale, Drapelul de Stat va ocupa locul de onoare, celelalte drapele ocupând o poziție secundară față de acesta, mai la dreapta sau mai jos, fiind ordonate în conformitate cu Legea privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova și cu ordinea stabilită prin lege a unităților administrativ-teritoriale respective. Dimensiunile liniare ale drapelului satului Dubăsarii Vechi nu vor depăși dimensiunile liniare ale Drapelului de Stat și/sau ale unităților administrativ-teritoriale ierarhic superioare.

IV. Dispoziții finale

21. Alte relații generate de utilizarea stemei și drapelului satului Dubăsarii Vechi, care nu au fost reflectate în prezentul regulament, vor fi reglementate de normele Legii cu privire la simbolurile publice, de alte acte normative în domeniu.

*Anexa nr. 1
la Decizia Comisiei Naționale de Heraldică
nr. 120-VI.01 din 10 noiembrie 2022*

**STEMA SATULUI DUBĂSARII VECHI,
RAIONUL CRIULENI**

Blazonare

În câmp de azur, pe valuri angrelate de argint, sub o cometă de același metal trecând spre senestra în capul scutului, un dubăsar în dubasul său, vâslind din picioare cu o singură vâslă, spre senestra, totul de aur, și transportând pe proră un coș împletit, de același metal, plin cu roșii naturale.

Scutul timbrat de o coroană sătească de aur.

Autor

Silviu ANDRIEȘ-TABAC

Pictor:

Andrei GAIDAȘENCO

Avizat în ședința
Comisiei Naționale de Heraldică
a Republicii Moldova
din 10 noiembrie 2022.

Proces-verbal nr. 120-VI.

Aprobat prin Decizia
Consiliului Sătesc Dubăsarii Vechi
nr. _____
din _____.

DRAPELUL SATULUI DUBĂSARII VECHI, RAIONUL CRIULENI

Descriere

Drapelul reprezintă a pânză pătrată albastră, cu talpa albă (1/4 h), purtând în mijloc, așezat pe talpă, sub o cometă albă trecând spre senestra în partea superioară a pânzei, un dubăsar în dubasul său, vâslind din picioare cu o singură vâslă, spre senestra, totul galben, și transportând pe proră un coș împletit, de aceeași culoare, plin cu roșii naturale.

Autor

Silviu ANDRIEȘ-TABAC

Pictor: Andrei GAIDAȘENCO

Decorurile exterioare

I. La drapelul original

Drapelul original care se confecționează într-un singur exemplar, cu latura de 1000 mm, conține următoarele decoruri exterioare și accesorii obligatorii:

- a) franjuri de aur pe perimetrul pânzei, în afară de latura de la hampă care se festonează cu fir de aur;
- b) hampă confecționată din lemn vopsit roșu-închis, având lungimea de 2,5 ori mai mare decât înălțimea pânzei drapelului, iar talpa ferecată în metal;
- c) vârf standard pentru hampele drapelelor instituțiilor de stat ale Republicii Moldova;
- d) două șnururi roșii prinse de vârful hampei și terminate cu ciucuri de aceeași culoare;
- e) o panglică tricoloră în culorile Drapelului de Stat al Republicii Moldova terminată cu franjuri de aur și legată în fundă de vârful hampei.

II. La drapelul uzual cu hampă

Drapelul uzual pentru hampă, de regulă, se îmbracă pe o hampă ordinară, de vârful căreia se leagă o panglică tricoloră simplă în culori naționale.

Avizat în ședința
Comisiei Naționale de Heraldică
a Republicii Moldova
din 10 noiembrie 2022.

Proces-verbal nr. 120-VI.

Aprobat prin Decizia
Consiliului Sătesc Dubăsarii Vechi
nr. _____
din _____.

STEMA ȘI DRAPELUL SATULUI DUBĂSARII VECHI, RAIONUL CRIULENI

Explicație

Toponimul Dubăsari provine de la arhaismul *dubas* – luntre mare, servind la pescuit și la trecerea de pe un țărm pe celălalt al unei ape. Acest vechi cuvânt românesc ne-a venit din slavonă și la baza lui a stat cuvântul *дубъ*, care la ruși și ucraineni, în afara arborelui, mai avea și sensul de luntre mare confecționată dintr-un trunchi de stejar, în românește – *dubă, duboaie*². Un fragment dintr-o astfel de barcă-monoxilă, scobită dintr-un stejar, a fost descoperit în septembrie 1992 la malul stâng al Nistrului puțin mai jos de plaja orașului Tighina, datată cu 1420 ± 30 de ani și se păstrează actualmente în muzeul orașului Tighina. Se estimează că dubasul întreg de aici ar fi avut lungimea totală de 9 m³. O altă monoxilă, de data aceasta din ulm, de circa 5 m și datând de la sfârșitul secolului IX – începutul secolului X, a fost descoperită în râul Prut, lângă satul Măcărești (raionul Ungheni), în toamna anului 2012 și se păstrează astăzi la Muzeul de Istorie și Etnografie din Ungheni⁴.

Astfel, numele topic *Dubăsari* reprezintă o formă derivată cu sufixul *-ari* de la apelativul românesc *dubas*, având sensul „cei care fac dubasuri” sau „cei care supraveghează poduri, construite din dubasuri”⁵, „pontonieri”⁶. Se mai presupune că localitatea Dubăsari, actuala Dubăsarii Vechi, de la care se trage în cele din urmă numele orașului transnistrean și a raionului omonim, a apărut pe locul unde Nistrul putea fi trecut pe un pod de luntri⁷. Existența din vechime a unui pod de dubasuri lângă satul natal, frontiera moșiei cu Nistrul fiind de peste 22 km, este bănuită și de localnici⁸.

Pornind de la această etimologie, în stema satului, în calitate de mobilă principală cu sensul de armă grăitoare, apare un dubăsar în dubasul său.

Talpa scutului, din valuri angrelate de argint simbolizează râul Nistru.

La cadrul natural se referă și azurul câmpului heraldic, care este culoarea cerului. Cerul apare ca spațiu natural al cometei ce traversează câmpul heraldic în capul scutului. Cometa – o figură heraldică mai puțin uzitată – se referă la

1 *Dicționarul limbii române literare contemporane*, vol. II, București, 1956, p. 175.

2 A. Eremia, *Nume de localități. Studiu de toponimie moldovenească*, Chișinău, 1970, p. 121.

3 *Бендерский историко-краеведческий музей: Путеводитель*, [Tighina, 1994], p. 38.

4 Sergiu Bodean, Vasile Iucal, *Monoxila de la Măcărești (r-nul Ungheni). Considerații preliminare*, în *Arheologia preventivă în Republica Moldova*, nr. 1-2, Chișinău, 2014, p. 177-180; Sergiu Bodean, Ekaterina Kashina, *The oldest logboat on the territory of the Republic of Moldova (the monoxylon from Măcărești)*, în „*Pyretus*”, Ungheni, VII, 2022, p. 21-23.

5 A. Eremia, *op. cit.*, loc. cit.

6 August Scriban, *Dicționarul limbii românești (etimologii, înțelesuri, exemple, citațiuni, arhaizme, neologizme, provincializme)*, Iași: Institutu de Arte Grafice „Presa Bună”, 1939, p. 450.

7 Părerăa lui Ion Nistor menționată de M. Serghievski (М. В. Сергиевский, *Молдавские этюды*, Москва-Ленинград, 1936, p. 31)

8 *Arhiva curentă a CNH*, Dosarul satului Dubăsarii Vechi, Chestionarul heraldic, alcătuit de primarul Vitalie Casian (în continuare – *Chestionarul heraldic*).

Observatorul astronomic al lui Nicolae N. Donici (* 1/3 noiembrie 1874, Chișinău, Petricani – † 22 noiembrie 1960, Puget-Theniers, Franța)⁹ din localitate¹⁰, păstrat parțial și azi.

Pe prora dubasului se regăsește un coș împletit din lozie (în graiul local – *coboc, coboace*), marcând meseria respectivă. La rândul său, coșul este plin cu roșii coapte, marcând ocupația de bază din ultimii 50-70 de ani a dubăsărenilor – creșterea legumelor timpurii în sere, preponderent a tomatelor, de unde s-au ales și cu porecla colectivă de „pătlăgicari”¹¹.

Coroana sătească de aur care timbrează scutul, în conformitate cu normele heraldice naționale, se referă la faptul că satul are statutul de sat-reședință de comună.

Drapelul satului a fost elaborat în baza stemei și păstrează semnificațiile acesteia.

Dr. Silviu ANDRIEȘ-TABAC

*10 noiembrie 2022,
Chișinău*

⁹ Magda Stavinschi, *Astronomul Nicolae Donici. Enigme descifrate*, București: Curtea Veche, 2015, 350 p.

¹⁰ Nicolae Donici, *Observatorul de astronomie fizică situat în parcul din Dubosarii Vechi (Basarabia), 1908-1933*, București: Tipografia „Litera”, 1933, 25 p.

¹¹ *Chestionarul heraldic*.